

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משכיל לדוד

להקדים רפואה למכה

"זיפל על צוארי בנימן אחיו ויבך ובנימן בכה על

צואריו". (בראשית מה, יז)

רש"י מבאר פסוק זה ואומר שיוסף בכה על צוארי אחיו בנימין משום שני בתי מקדשות שעתידין להיות בחלקו של בנימין וסופן להיחרב, ובנימין בכה על צוארי אחיו יוסף משום משכן שילה שעתיד להיות בחלקו של יוסף וסופו להיחרב.

ועל ביאור זה של רש"י מתעוררת קושיה עצומה; הרי נאמר 'דיה לצרה בשעתה', ומשמע שלכל צרה יש את השעה שלה ואת הזמן בו צריך לכאוב ולבכות על אותה צרה, ולכן קשה מדוע יוסף ובנימין מתאבלים על החורבן בזמן שהחורבן טרם היה. וביותר, שכעת הם עומדים לפני צרות אחרות כגלות מצרים ועול השעבוד ואם כן נראה שהיה עליהם לבכות על צרה זו ולא לחפש לבכות על צרת החורבן העתידה לבוא.

כמו כן יש להקשות ולשאול, הרי החורבן באותה העת היה בבחינת ספק, שהרי המקדש עתיד היה להיחרב בשל שנאת חינוס וכעונש על כך שהמרגלים והעם בכו בכי של חינוס על ארץ ישראל, ומשום שבכיים זה היה לשווא אמר להם הקב"ה - אתם בכיתם בכי של חינוס סופכם שתבכו בכי של דורות על חורבן הבית (סוטה לה). ובזמן זה שבו בכו שני האחים עדיין לא חטאו בחטא המרגלים, ויתכן שלא הייתה נגזרת גזירה זו על ישראל משום שהיו ממהרים לשוב בתשובה שלימה לפניו יתברך, ובזמן זה בו החורבן עדיין אינו ודאי, מדוע האחים בוכים על הספק.

ונראה לבאר שיוסף ובנימין רצו להעביר מסר לדורות שיש להקדים רפואה למכה, ובזמן שיש אפשרות של חורבן בית המקדש עליהם לעשות הכל בכדי למנוע אותו. והגם שהחורבן עתה הוא בבחינת ספק, מכל מקום עצם הידיעה שהוא עלול להתרחש צריכה לעורר את העם לתשובה שלימה. והנה החורבן נגרם בשל עוון שנאת חינוס (יומא טו) ונגם באחדות, ולכן בכו האחים היות ורצו ללמד לישראל שעתה הם עתידים לסבול תחת שעבודו של פרעה ולאחר מכן לזכות לגאולה באותות ובמופתים, גאולה אשר סופה להובילם לידי מתן תורה. כידוע התורה הקדושה ניתנה לעם ישראל רק כאשר הם היו מצויים באחדות. ולמעשה האחדות והערבות ההדדית הינם התנאי והבסיס לקיום התורה והשראת שכינתו של ה', ובזמן שהאחדות נעדרת מן העם גם הקב"ה ממחר לסלק את שכינתו מתוך העם.

ואם כן בכיים של יוסף ובנימין בא ללמד לקח ומוסר לישראל, שעליהם להקדים רפואה למכה ומתוך כך שיהיו מצויים באחדות ובערבות הדדית יהיה בכוחם למנוע את חורבן הבית. ולדאבונו לב עם ישראל לא לקח מוסר מבכי זה אלא חרחר ריב בזה שהוציא לעג ודיבה על הארץ, ולאחר מכן אף נהג בחוסר ערבות הדדית שהרי היה בהם שנאת חינוס, ומציאות זו הובילה בסופו של דבר אל החורבן.

ישנו סיפור אודות אשה זקנה שהלכה לעולמה, ולאחר שקמו מהשבעה פתחו את צוואתה. ומה גדולה היתה

הפליאה שהיא הורשה לכל צאצאיה סכום כסף שווה, מלבד נכדה אחת שלה היא הורשה סכום כסף נוסף העולה בערכו וגודלו על ירושתם של שאר הצאצאים. בני משפחתה של המנוחה פנו לבית דין וביקשו לבדוק את אמיתותה של הצוואה - שמא נפל בה טעות. דייני בית הדין שמעו את בקשת המשפחה בכובד ראש ובכדי לפתור את התעלומה ביקשו לראות את כל כתבי היד של הנפטרת. במהלך החיפוש בניירותיה של הזקנה, מצאו יומן בו נהגה הזקנה לכתוב את כל הקורות אותה. באחד הדפים תיארה הזקנה כיצד היא אספה סביבה את כל צאצאיה, וסיפרה להם את הקורות אותה בימי האפלים של שואת אירופה הנוראה, והדגישה היא בדבריה שכל הנכדים הקשיבו לדבריה והנהנו בראשם אך נכדה אחת גילתה הזדהות מופלגת בדבריה בכך שפניה נטטפו בדמעות בזמן ששמעה את סיפורי האימה. וכתבה הזקנה שבטוחה היא שאותה נכדה היא זו שתעביר הלאה לדורות הבאים את אשר קרה באותן שנים אימות, וזאת משום ההזדהות שהייתה לה עם הדברים.

כשהבחינו הדיינים בעדות זו, הבינו מדוע הורשה הסבתא לנכדה סכום כסף מוגדל - היות והיא ראתה בה ממשכת דרך בסיפור התלאות, מפני ההזדהות הרבה שהיא חשה עם הדברים ששמעה מפי הסבתא.

ואף ביוסף ובבנימין מצינו הזדהות וחרדה לגורלם של עם ישראל, עד שהם עזבו את הצרות העומדות לפתחם עתה ובכו על החורבן שעלול להתרחש. ומכיוון שידעו המה שהאחדות הינה הבסיס והתנאי לקיומו של עם ישראל ולהשראת השכינה ביניהם, לפיכך ביקשו הם להזהיר את העם על כך ולהעמידו על חשיבות האחדות שהיא בבחינת הקדמת תרופה למכה, לחורבן הבית שחסרונו ממשיך ללוותנו עד היום הזה כבר מאות שנים, ובשל כך אף התרחשה השואה האימה באירופה.

והנה בכיים של האחים צריך ללמד אותנו את הדרך כיצד עלינו להתאבל על חורבן הבית, שאם יוסף ובנימין כל כך בכו והתאבלו על החורבן למרות שהוא טרם התרחש והיה בבחינת ספק, קל וחומר שעתה, לאחר החורבן שהוא בבחינת ודאי, עלינו להתאבל ולשוב בתשובה שלימה על מנת שנוזכר לשוב ולראות בבניין הבית. וכבר מצינו בירמיה הנביא שקילל את היום בו נולד באומרו שטוב לו שלא נולד משנולד (ירמיה כ, יד), היות ומציאות הולדתו גרמה לו לחיות בחורבן הבית, מחזה שעין בשר ודם אינה מסוגלת לראות. וברי הוא שהדרך לתיקון לצרות שלא יבואו חס ושלוים זה דרך הדברים בהם פגמו ישראל ואשר הובילו בסופו של דבר לחורבן הבית, ומתוך כך שנתחזק באחדות ובקירוב לבבות ונסיר את נגע המחלוקת מעלינו נזכה לביאת משיח גואל צדק במהרה.

העלון מוקדש:

לעילוי נשמת מוריס דוד ז"ל

ירושלים תל אביב באר שבע חיפה

הדלקת נרות 16:00 | 16:14 | 16:18 | 16:03

מוצאי שבת 17:15 | 17:16 | 17:18 | 17:14

רבינו תם 17:53 | 17:49 | 17:53 | 17:49

הילולא דצדיקיא

ד - רבי יעקב שאול קצין,
ראש עדת אר"ץ ניו יורק

ה - רבי עמנואל ברודו
מסלוניקי

ו - רבי ששון מרדכי שנדור,
מח"ס קול ששון

ז - רבי צבי, בן רבי ישראל
בעש"ט

ח - רבי מעתוק עתוגי כהן,
מח"ס יקר הערך

ט - רבי חזקיה הכהן רבין,
הרב הראשי לבוכארה

י - רבי מסעוד בן מסעוד
אשרף, אב"ד תימן

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במה מפטירין

הפטרות השבוע:

"ויהי דבר ה' ואתה בן אדם". (יחזקאל ל"ז)

הקשר לפרשה:

בהפטרות מסופר על מלכות יהודה ויוסף שיתאחדו ככתוב: "ואתה בן אדם קח לך עץ אחד וכתוב עליו ליהודה ולבני ישראל חברי ולקח עץ אחד וכתוב עליו ליוסף וגו', והיו לאחדים בידך". זאת ברוח הרעיון המרכזי בפרשה, כשיהודה נלחם להצלת אחיו בנימין ולבסוף כל השבטים התאחדו עם יוסף הצדיק המושל בכל ארץ מצרים.

"והושעתי אותם מכל מושבותיהם אשר חטאו בהם

וטהרתי אותם". (יחזקאל לו, כג)

ידוע הדבר ומפורסם הענין שכאשר האדם חוטא אזי הוא מטמא את אותו המקום שעשה בו את החטא.

ולכן הפסוק אומר "והושעתי אותם מכל מושבותיהם אשר חטאו בהם וטהרתי אותם" - אני אושיע את אותם המקומות שבני ישראל חטאו בהם ואתה את המקומות הללו שנטמאו מהחטאים.

(תורת הפרשה")

"ועבדי דוד מלך עליהם".

(יחזקאל לו, כד)

הכתוב מבשר לנו שלעתיד לבוא הכל יתעוררו בתשובה ולא ישאר שום רושם מהחטא, אלא שישאל יתביישו לעשות תשובה על כל המעשים הרשעים אשר עשו.

ועל זאת אומר הנביא "ועבדי דוד מלך עליהם" - כי ידוע מאמר חז"ל (מסכת עבודה זרה דף ד:): שלא היה דוד ראוי לאותו מעשה אלא להורות תשובה והוא יהיה להם למופת ולדוגמה ללמוד ממנו שהתשובה מועילה לכל חטא.

(אהבת יהונתן")

"וידעו הגויים כי אני ה' מקדש את ישראל בהיות

מקדשי בתוכם לעולם". (יחזקאל לו, כח)

ידוע הדבר שכל דבר שנעשה על ידי השי"ת, הרי הוא יהיה קיים לעד, כיון שהשי"ת הוא א-ל חי וקיים. ולכן הגאולה העתידה לבוא במהרה בימינו שתהיה על ידי השי"ת בכבודו ובעצמו - תהיה קיימת לעד ולא יהיה אחריה שום שעבוד.

וזהו שאומר הכתוב "וידעו הגויים כי אני ה' מקדש את ישראל". הדגיש הנביא את המילה 'אני' - מקדש את ישראל ולא על ידי שליח. ומשום כך "בהיות מקדשי בתוכם לעולם" - כי בראותם את 'מקדשי', הוא בית המקדש השלישי שהוא בתוכם לעולם וקיים לעד, אז ידעו ממילא שגאולתם האחרונה היתה על ידי.

(אדרת אליהו")

"וידעו הגויים כי אני ה' מקדש את ישראל בהיות

מקדשי בתוכם לעולם". (יחזקאל לו, כח)

יש לפרש את הפסוק ע"פ דברי רבי משה אלשיך הקדוש זיע"א, על הפסוק "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" - 'בתוכי' לא נאמר אלא 'בתוכם', בתוכי של כל אחד ואחד מישראל.

למדנו מכאן שהשי"ת הוא שוכן בתוך כל אחד ואחד מעם ישראל והוא מקדש אותו על ידי כן.

וזהו ביאור הפסוק "וידעו הגויים כי אני ה' מקדש את ישראל" - השי"ת מקדש את עם ישראל, ומה הראיה לכך? "בהיות מקדשי בתוכם לעולם". מכיון שכתוב בתורה "ושכנתי בתוכם" ולא כתוב 'בתוכי', מכאן אפוא יש ראייה מוכחת שהשי"ת שוכן בתוך כל אחד ואחד מבני ישראל.

(תורת הפרשה")

במסילה נעלה

בדיקות בטחוניות

העם המתגונן

באותם רגעים חשבתי לעצמי שכל זה הוא משל לעם ישראל והעמים.

כשם שהבדיקה הביטחונית נעשתה לכלל המשתתפים בגלל אנשי הממשלה הנכבדים, כך כל העולם כולו לא נברא אלא בשביל התורה הקדושה ובשביל עם ישראל.

אולם שאלה גדולה עלתה בלבי: אם כל העולם נברא בשביל ישראל - איך קרה שבכל העולם ישנה ביקורת חריפה על עם ישראל? מדוע אנו נדרשים להצטדק ולהתגונן על מעשינו, כיצד הפכנו להיות אלו שצריכים להגן על עצמם? הרי אנחנו העם הנבחר שכל העולם נוצר בשבילנו, בדיוק כמו שהנשיא וראש הממשלה הם המכובדים שכל עניין הביטחון נועד לצורכם?!

ובמעמד זה השבתי לעצמי כך;

כאשר עם ישראל שומרים את התורה ומצוותיה, הרי הם ראויים שייכתב עליהם "בראשית ברא" - שהעולם נברא בשביל התורה ובשביל ישראל שנקראים 'ראשית'. אך לעומת זאת בזמן שישראל חוטאים, הרי שאז אומות העולם מתגברים עליהם, והם לא מכירים כלל במעמדם החשוב כבניו של מלך מלכי המלכים, ואז אנו הופכים להיות בצד המתנצל והמתגונן שצריך לתת תשובות על כל מעשה ומעשה.

על כן חובה עלינו להגביר בתוכנו את לימוד התורה וקיום המצוות, כי רק הם יקנו לנו את הייחודיות והמכובדות שלנו בעיני העמים.

באחד מביקוריי בארץ ישראל, השתתפתי במעמד הכנסת ספר תורה שהתקיים באחד המלונות הגדולים בארץ. באותו מעמד נכחו גם אנשי ממשלה חשובים, כגון נשיא המדינה דאז מר משה קצב, ראש הממשלה מר אריאל שרון ועוד חברי כנסת ואישי ציבור.

כשנכנסנו לבית המלון, היה עלינו לעבור, כנהוג, ביקורת בטחון. כל אחד שנכנס לבית המלון עבר על ידי אנשי הבטחון בדיקה קפדנית בחפציו ובגופו בחיפוש אחר כלי נשק וכלי חבלה.

כשהגיע תורי להיכנס לבית המלון, היו כמה ממלווי שטענו שאין זה מכבוד התורה שאבדק בדקדקנות כמו כולם, אך אני אמרתי להם שזוהי בדיקה חשובה לצורכי בטחון. וכבר אמרו לנו חז"ל "אל תפרוש מן הציבור" (אבות ב, ה), ועל כן אני מוחל על כבודי.

לאחר שעברנו את הבדיקה כנדרש, נכנסנו לאולם בית המלון והמתנו לאנשי הממשלה שיגיעו. והנה כאשר הגיעו אישי הממשלה, שמתני לב לכך שהם לא עברו את בדיקת אנשי הביטחון כמו כל שאר הנאספים באולם, אלא מיד נכנסו לאולם בית המלון.

ומה הסיבה לכך?

מכיון שכל עניין הביטחון היה בשבילם ולכבודם, והוא נעשה לצורך שהותם במקום, אם כן הבדיקות והחיפושים אינם שייכים אליהם כלל.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

לא תשנא

המספר לשון הרע עובר לפעמים באיסור "לא תשנא את אחיך בלבבך", אם בפניו מדבר עמו שלום, ושלא בפניו מגנה אותו. וכל שכן אם מזהיר את השומעים שלא יספרו לו.

מן האוצר

מאוצרו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

כוח האמת מול השקר

בימי הרעב במצרים יוסף השליט מכר את התבואה למצריים תמורת הכל - זהב, כסף, צאן ובקר עד שלמצריים לא נשאר דבר ונותרו מחוסרי כל. ולכאורה מעשה זה אמור היה לעורר את זעם העם עד כדי התקוממות ומרידה, והיאך זה שהעם שתק ולא אמר מילה. ונראה מכך שבמצרים שרר פחד עמוק מפני יוסף, שהרי אם היו מעיזים אי אלו להתפרץ למחסני יוסף ולגנוב את התבואה, היא הייתה נרקבת מיד בידיהם ונותרה טריה רק תחת שליטת יוסף. עובדה זו היה בכוחה להרתיע את העם מכל ניסיון של מרד.

יוסף קנה תמורת התבואה מכל הבא ליד, חוץ מאדמת הכהנים אותה קבלו הכהנים מידי פרעה, ופרעה אף היה זה שכלכל אותם בימי הרעב. לאור האמור מתעוררת פליאה גדולה מאד, הרי יוסף שלט במצרים שלטון יציב ללא עוררין, וכיצד אם כן הוא הותיר את כהני העבודה זרה על אדמתם ולא מכר להם תבואה תמורת הקרקעות עליהן הם ישבו, הרי יש פה הזדמנות נדירה לבער את העבודה זרה ממצרים, מדוע אם כן השאיר יוסף את אותם כהנים תחת מרותו של פרעה.

ונראה לומר שיוסף ידע שאם הוא יכריח את הכהנים למכור את אדמתם בניגוד לרצונם, הם יעשו זאת בעל כורחם, ובזמן של שובע הם יקימו את אותן ערי טומאה מחדש. יוסף מחפש פתרון יעיל לטווח ארוך ולכן משאיר את הכהנים בעריהם לבושים בבגדי הכהונה שלהם. הוא ידע שבמצב כזה המצריים יתבוננו על הכהנים שלהם מול קדשי ישראל, ממלכת כהנים וגוי קדוש - ויערכו השוואה. ובהכרח המצריים יבחינו שלכהנים שלהם אין שום יכולת להועיל וקצרה ידם מלהושיע בזמן הרעב, או אז יכירו כולם במלכות ה' בעולם, ומלאה הארץ דעה את ה'.

ארע פעם שנפגשתי עם אדם גדול בממשל, שהכל היו סוגדים לו ומחכים למוצא פיו. אותו אדם לא העיז להישיר מבטו אלי בטענה שהוא פוחד. כששאלתי אותו לפרש הדבר השיב לי שבמעמדו יש בכוחו לראות את ההבדל בין האמת לשקר, והוא יודע שהאמת מצויה אצלי ולכן הוא מפחד להתבונן בפני. כמו כן פעם בנו של סבי הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א, נתן מכה לגוי שהיה בנו של ראש העיר. אותו ראש עיר בא בכעס רב לסבי, אך ברגע שראה את הוד פניו, סב על עקביו מבלי לומר מילה.

רואים אנו אם כן מה כוחה של האמת מול השקר, עד שאפילו אדם פשוט יכול להבחין בכך ולהסיק מסקנות בהתאם.

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו בן עטר זיע"א

"אנכי ארד עמך מצרימה". (מו. ד)

מהכתוב משמע כי ירדה עמו שכינה, וקשה לדבריהם ז"ל (שמו"ר יב. ה) שאמרו כי מצרים להיותה מלאה גילולים לא היתה שכינה שם, ולזה היה משה צריך לצאת חוץ לעיר להתפלל, דכתיב (שמות ט. כט) "כצאתי את העיר". ואולי שכוונת דברי ה' היא על דרך אומרו (תהלים צא. טו) "עמו אנכי בצרה", שרמז לו כי כביכול יסבול עמו הצרה, והוא אומר "אנכי ארד עמך מצרימה", פירוש לשון מיצר וכמו שמצינו שנגלה למשה בסנה, להראותו כי שוכן בסנה מקום קוצים לצד צער ישראל, ולעולם לא ירדה שכינה למצרים מקום המטונף.

מן המעיין

"זירא את העגלות אשר שלח יוסף לשאת אתו ותחי רוח יעקב אביהם". (מה. כז)

כיצד הצליחו העגלות עם הסימן הרמוז בתוכם להשיב את נפשו ולחיות את רוחו של יעקב?

בספר "זבחי צדק" מבאר כי יעקב "לא האמין להם" רק על מה שהוסיפו לו "כי מושל הוא בכל ארץ מצרים" ועל עצם הידיעה כי יוסף חי הרי האמין מיד, ועל זאת פג לבו בחושבו כי כל התורה אשר למדו וכל תורת שם ועבר שמסר בידו הכל יירד לטמיון מרוב עסקו בממשלתו, וכמאמר חז"ל שהעוסק בצרכי ציבור משכח תלמודו. על זאת לא רצה להאמין ופג ליבו.

ויוסף הבין אל נכון מה תהיה דאגת אביו וצערו, ועל כן מסר להם העגלות שהם מרמזים על דברי התורה שהיו עסוקין בהם אז, ובכך הראהו כי גירסתו שגורה בפיו וזכורים אצלו דברי תורתו ומיד חזרה רוח יעקב לאיתנה.

"ויבך על צואריו עוד". (מו. כט)

אבל יעקב לא נפל על צוארי יוסף ולא נשקו, ואמרו רבותינו שהיה קורא את שמע (רש"י).

ביאור נפלא אמר בזה האדמו"ר מצאנז זצ"ל בספר "יציב פתגם", שנחלקו בגמרא (ברכות כא.): אמר רב יהודה ספק קרא קריאת שמע ספק לא קרא, אינו חוזר וקורא. מאי טעמא, קריאת שמע דרבנן. מתיב רב יוסף ובשכבך ובקומך, אמר ליה אביי הוא בדברי תורה כתיב. ומבואר דנחלקו רב יהודה ורב יוסף אם קריאת שמע דאורייתא או דרבנן.

ונראה לומר שבזה נחלקו יעקב ויוסף, שהרי שניהם היו מלכים וכבוד המלך דוחה רק מצוות דרבנן ולא דאורייתא. ויוסף סבר דקריאת שמע דרבנן ולכן לא קרא קריאת שמע שהרי כבוד המלך דוחה קריאת שמע שהיא דרבנן, אבל יעקב סבר דקריאת שמע היא דאורייתא ולכן קרא קריאת שמע כיון שאין כבוד המלך דוחה מצות קריאת שמע שהיא מדאורייתא.

"ויאמר יוסף אל העם הן קניתי אתכם היום". (מז. כג)

מדוע הוזקק יוסף לקנות את העם?

יוסף, כך מבאר בספר "זרעה של רחל", צפה ברוח קדשו שעתידים ישראל לקחת כלי כסף וכלי זהב מן המצרים ולצאת ממצרים. ולכאורה מאין הותר להם לקחת את רכוש מצרים?

והביאור הוא דמכיוון שפרעה אמר להם "כי כל טוב ארץ מצרים לכם הוא", לפיכך הותר להם לקחת את רכוש מצרים לעצמם.

ואולם, זאת עלינו להבין מאין היה לפרעה רשות ליתן את רכוש המצרים לישראל, הלוא אין זה רכוש הפרטי.

אכן לאחר שיוסף קנה אותם לעבדים היה זה כבר רכוש הפרטי, דמה שקנה עבד קנה רבו.

מסילות לאמונה

הזכרנו לא אחת את המלצתו של הרמב"ם, למי שמבקש להגיע למידת אהבת ה' - על ידי ההתבוננות ביופי הבריאה, בחכמה העצומה המבצבצת בכל מעשי ידי הבורא. ההתבוננות והלמידה בנפלאות הבריאה, גורמת לאדם לתגובה טבעית המביאה אותו לאמונה ולחוש בקרבת הבורא. זוהי תגובת ה'רפלקס' שאף היא מנפלאותיו של השי"ת.

ומה יותר טבעי מה'רפלקס' המוטבע בטבע האדם, שמשמעו הוא 'תגובה טבעית מהירה'.

ה'רפלקס' פועל בנחרצות ובזריזות במצבי חרום. כך למשל אם מבלי דעת אירע שהאדם נשם גז מרעיל (אמוניה, או אדים של חומצה וכדומה) אזי נוצר אצלו רפלקס של עיכוב הנשימה - מבלי השתתפות התודעה - ואפילו אם הוא באמצע שנתו! הוא הדין לתינוק בן יומו ולכל בעל חי אחר. דוגמאות נוספות לחינניותו של ה'רפלקס' במצב שחודר מזון לצינור הנשימה או איזשהו ריר בלתי רצוי, מיד בא גירוי של שיעול המפליט את החודר הזר. הוא הדין לכל אורח בלתי רצוי שחדר למערות האף, מיד האדם מתעטש ומגרש את האורח הזר בכוח.

כמו כן יד הבאה במגע עם חום האש או דקירת מחט, הלא עד שהאדם יתבונן מה היא הסכנה ומה עליו לעשות ואיך עליו להתגונן, הנזק היה קשה ולעיתים גם בלתי הפיך. ולכן

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

את המעשה הבא, סיפר רבי מאיר פינטו זיע"א:

שנה אחת שרר במוגאדור מחסור גדול בדגים, ומכיון שמנהגם בקודש היה לאכול דגים בערב שבת עפ"י הקבלה. קרא כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א הגדול לדייג אחד, ואמר לו: "לך נא לים ותוציא משם דגים".

"רבינו! כבר כמה שבועות שאין דגים בים" - התאונן הדייג.

"כ"ק רבי חיים זיע"א, שמע את טענתו והורה לו:

"לך אל שפת הים, ובכל פעם שתזרוק את המצודה אל המים תאמר "חיים" ויצאו דגים".

כדברי הצדיק, עשה הדייג ותוך רגעים אחדים היה בידו שלל גדול, דגים משובחים לכבוד שבת קודש.

הרפלקס ('החזרה') מציל אותו באופן אוטומטי וחיש קל הוא מסלק את עצמו ממקום הסכנה.

כך גם כשבא גוף זר במגע עם קרנית העין, הרי שתיכף ומיד ייסגר העפעף בלי פעולה רצונית או מכוונת מיד האדם כדי להציל אותו. הוא הדין לצמצום אישון העין כשחש לפתע באור חזק מדי. וכן עוד הרבה רפלקסים כמו הפרשה מוגברת של רוק הפה להועיל בלעיסת המאכל, הפרשת מייצים חזקים בקיבה כשבא לשם מזון וכו'.

להפעיל שרירים...

לא רבים יודעים כי המושג 'שרירי ברזל' הם למעשה אנטי תזה למהותם של השרירים, כי למעשה אין לך דבר רחוק מגוש מוצק מאשר השריר שהוא ממש נוזלי. ועד ימינו אנו לא הצליחו החוקרים והמדענים לגלות כיצד המוח 'משדר' שדר אל השריר והופך אותו מנוזלי למוצק שבכוחו להפיק כח בלתי ישוער כלפי כמותו המשקלית ולהרים משאות כבדים אף יותר ממשקל האדם הנושא בעצמו.

ונקודה נוספת הראויה להתבוננות מעמיקה: שרירי הארכובה - פעולתן מפליאה ומתוחכמת כאחד. כאשר האדם הולך

בדרכו בכל צעד שהוא צועד אזי משתחררים השרירים האחוריים והשרירים הקדמיים מתהדקים - בכדי להרים את הרגל. ובכל צעד וצעד עושה הרגל השנייה פעולה הפוכה - הללו מתהדקים והללו מתרפים וחוזר חלילה מבלי לטעות ולסטות ממסלולם שלהם וממסלולו של ההולך בעצמו. וכתר כל הפלאות הוא מעשה יצירת האדם. כל בליוניובליוני פרטים מסועפים ומסובכים הללו (בליוני מבוכי העין, אלפי סיבי האוזן, מליוני תאי אויר שבריאות הספוגיות כדי לספק שטח עצום תוך גוש קטן) הועברו מאב לבן, אשר נוסף לכל הפרטים הביולוגיים הוא גם מוסר תכונות תורשתיות כמו נטייה לכעס או לפקחות ואפילו נתוני גובה הגוף, צבע העינים וצבע השערות. ובקטנות מפליאה זו כבר גלומים כל מבוכי המוח ורשת ענפה של עצבים ועורקי דם וערקקים עד אין מספר. מי שיתבונן בכל זה וישאר אדיש - עליו נאמר: "ומותר האדם מן הבהמה אין".

עלינו אפוא לזכור את דברי הסטייפלער זצ"ל: "האדם בטבעו לא ירגיש טיבה של הטובה אלא אחרי ההעדר והחיסרון, כי לא ירגיש אושר והצלחה במה שעיניו רואות רק אם חס וחלילה יתעורר על איזה זמן ואחר כך תחזור לו ראיית עיניו אזי ירגיש מאוד מה מתוק האור לעינים. וכן במה שיש לו ידיים לא ירגיש שום אושר, רק אם חס וחלילה יהיו ידיו משותקות זמן מה בלא אפשרות התנועה ואחר כך יעזרהו ה' שיחזור לבריאותו אזי לשמחתו אין קץ וירגיש באושרו הגדול שידי פועלות כהוגן, וכן בשאר כל איבריו וחושיו מידותיו וכשרונותיו, כל עוד שהוא בבריאותו ולא טעם טעם חסרונם לא ירגיש בטובתם המופלאה".

"אבל המשכיל על דבר אמת יתן אל לבו כי אין מגיע לו כלום על פי דין וזכות, וכל היותו וקיומו וכל חיותו ופעולת כל איבריו וכל אשר יש לו, הכל אינו אלא מטובת ה' ורוב חסדיו כי הוא יתברך מנהג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים, והכל מחסדי השם יתברך צורנו צור כל העולמים המחיה חיים בכל עת ובכל שעה". ("חיי עולם").

כששמעו כל האנשים כי לדייג זה יש דגים, באו אליו בהמוניהם וביקשו ממנו שימכור להם דגים. אך הדייג סירב למכור להם ולו דג אחד, באומרו כי הדגים הם לא שלו, וכולם שייכים לרבי חיים פינטו.

רבי חיים פינטו זיע"א, קיבל מידי הדייג את כל שללו, חילק את הדגים לכל אנשי העיר, והשאיר מעט עבורו.

כששמע מכך חבירו רבי דוד בן חזאן זצ"ל, בא לביתו בליל שבת ואמר לו:

"רבי חיים! שמעתי שיש לך 'חיים' בבית".

"אכן כן, השיב לו כ"ק רבי חיים זיע"א: יש לי בבית חיים".

מכיון שכן, נתיישבו השניים ליד השולחן, והחלו לסעוד את סעודת השבת כשהם מטיבים את נפשם במאכלי דגים, כפי המנהג שמובא בספרי הקבלה.